

Minyons Escoltes i Guies
Sant Jordi de Catalunya
Federació d'Escoltisme
Valencià

Moviment Escolta i Guiatge
de Mallorca

Escoltes de Menorca-mSc

•Febrer 1996•

Editen:
Federació d'Escoltisme
Valencià
MEGSJ de Catalunya
MEG de Mallorca
Escoltes de Menorca
Disseny i maquetació:
Alejandro Ricós
Imprimeix:
BC Arts Gràfiques
Cambrils, 8.46019 València

•SUMARI•

Pàgina 2

Sumari
Activitats

Pàgina 3

Editorial

Pàgines 4 a 7

Associacions
4-5

MEGSJ de Catalunya

5

Federació d'Escoltisme
Valencià

6-7

MEG de Mallorca

7

Escoltes de Menorca

Pàgines 8 a 11

Valoracions diverses de
L'Ullastre Esbrancat

Pàgines 12 a 15

Articles d'opinió sobre
l'Opció País

Pàgines 16 a 20

Fitxes sobre les
instal·lacions i terrenys de
que disposem

Pàgines 21 a 23

El Gran Joc de l'Ullastre
i la FORCA

El 17 de desembre de 1994, les associacions Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca, Escoltes de Menorca-mSc, i Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya vàrem signar un protocol de col·laboració a partir del qual vàrem realitzar un seguit de projectes durant tot el curs 1994-5, en els quals hi participava de manera activa la Federació d'Escoltisme Valencià.

A l'inici del curs 95-96, després d'una valoració positiva de les activitats realitzades el curs passat, els quatre moviments escoltes i guies abas referenciats he decidit engegar un programa de col·laboració que es concreta en tres projectes:

1. Publicació de la revista "L'UII"

2. Trobada d'Equips

L'objectiu és realitzar unes jornades de treball dedicades a reflexionar i aprofundir en un seguit de temes importants pel conjunt dels moviments escoltes i guies.

• **Dates:** 2, 3 i 4 de febrer de 1996.

• **Lloc:** Altafulla, Tarragona

• **Estructura:**

Divendres: arribada, sopar i gresca.

Dissabte: treball per grups i posada en comú al final del dia.

Diumenge: Ponència "Cultures minoritàries", a càrrec d'un ponent que portarà el MEG de Mallorca.

• **Temes** (cadascun és preparat per una associació)

Branques (Mètode, animació i publicacions)— MEG de Mallorca

Finançament — Escoltes de Menorca

Formació — Federació d'Escoltisme Valencià

Desenvolupament comunitari — MEGSJ de Catalunya

Publicacions, imatge i mitjans de comunicació — Escoltes de Menorca

Infraestructures (terrenys, cases) — MEG de Mallorca

Educació Ambiental — Federació d'Escoltisme Valencià

Animació de la Fe — MEGSJ de Catalunya

Política juvenil — Federació d'Escoltisme Valencià

Relacions i creixement — els Comissaris Generals de cada associació.

3. Trobada d'Unitats Pioners/Caravel·les

Es tracta de motivar una sèrie d'intercanvis amb el tema de les comunicacions com a eix central. Seran 4 unitats de P/C per associació.

a) Els **intercanvis** s'organitzaran segons el següent esquema:

• MEGSJ de Catalunya rep unitats de la Federació d'Escoltisme Valencià i del MEG de Mallorca.

• MEG de Mallorca rep unitats de la Federació d'Escoltisme Valencià i dels Escoltes de Menorca.

• La Federació d'Escoltisme Valencià rep unitats de MEGSJ de Catalunya i dels Escoltes de Menorca.

• Escoltes de Menorca rep unitats de MEGSJ de Catalunya i de MEG de Mallorca.

b) **DATES:** 26, 27 i 28 de juliol. Trobada final de les 4 unitats que prèviament hauran fet un camp.

Aquesta frase del poeta Martí Pol servia per emmarcar el sentit d'una trobada, L'ULLASTRE ESBRANCAT, on Caps de València, Mallorca, Menorca i Catalunya descobríem plegats les nostres il·lusions, els nostres punts de vista i el que és més important, descobríem que tenim molts punts en comú i que és possible fer camí plegats. Amb aquest "tot és possible", ple d'esperança i ple de desig d'avançar, ens atrevíem a dibuixar un marc que, superant recels i temors, ens ha de permetre créixer com a persones, com escoltes i guies, arrelats a un País i portadors d'uns valors culturals que ens identifiquen i alhora ens agermanen.

En acabar aquest primer curs de col·laboració, amb l'afermament d'un procés de convergència, que venia de lluny i que amb la subscripció del Conveni Marc, s'hi dona vida, es fa palesa la ferma voluntat de les quatre Associacions de treballar cap a la construcció d'unes relacions estables. Amb la realització de la FORCA, on al llarg del Curs i per mitjà de tres trobades de Caps de Setmana, 25 Caps d'Agrupament, provinents de totes les Associacions, han participat en aquesta formació compartida, amb un equip mixt, format també per Responsables de diversa provenença. Amb l'ULLASTRE ESBRANCAT, i amb la publicació d'aquest primer exemplar de L'ULL, neix l'esperança de fer realitat un escoltisme i un guiatge que, superant el marc estricte de les divisions administratives, prengui volada en tot el nostre àmbit cultural.

Amb l'inici d'aquesta col·laboració hem d'ésser, un cop més, punta de llança en un procés difícil, no pas per voluntat pròpia, sinó per l'entramat complex d'interessos que, sovint, entorboleixen unes relacions naturals que ens han de fer més forts i més conscients de la

nostra realitat. És prenent consciència del que som i podem fer plegats, refermant la nostra identitat, i redescobrint aquest llarg camí que ens ha unit durant segles, que ens obrirem,

“TOT ESTÀ PER FER I TOT ÉS POSSIBLE”

segurs de trobar el nostre lloc en el marc d'un escoltisme i un guiatge sense fronteres, on només cadascú de nosaltres, des del jo personal i amb la força del grup, esdevenim dia a dia artesans del nostre propi creixement i forjadors del present i futur del nostre País. Podem i hem d'ésser un exemple per una societat que, sovint, massa sovint, ens vol fragmentats i dividits

per fer-nos més febles.

Que L'ULL sàpiga mirar sempre amb objectivitat els quatre punts de la nostra terra, no pas per quedar-hi tancat i reclòs, sinó per obrir-se també, des d'aquests quatre punts, cap a una fraternitat universal cada cop més real. Que sapiguem superar els esculls que ben segur anirem trobant, d'estil, de conceptes, d'interessos, per treballar braç a braç trobant i potenciant allò que ens uneix i superant amb decisió allò que ens pot separar. Fem de L'ULL el símbol i el nexa d'unió d'un treball comú que ja ha començat i que creiem irreversible. Només depèn de nosaltres, de tots nosaltres, que fem possible aquest projecte.

VAL LA PENA !.

Jaume Bosch i Pugès
Comissari general de MEGSJC

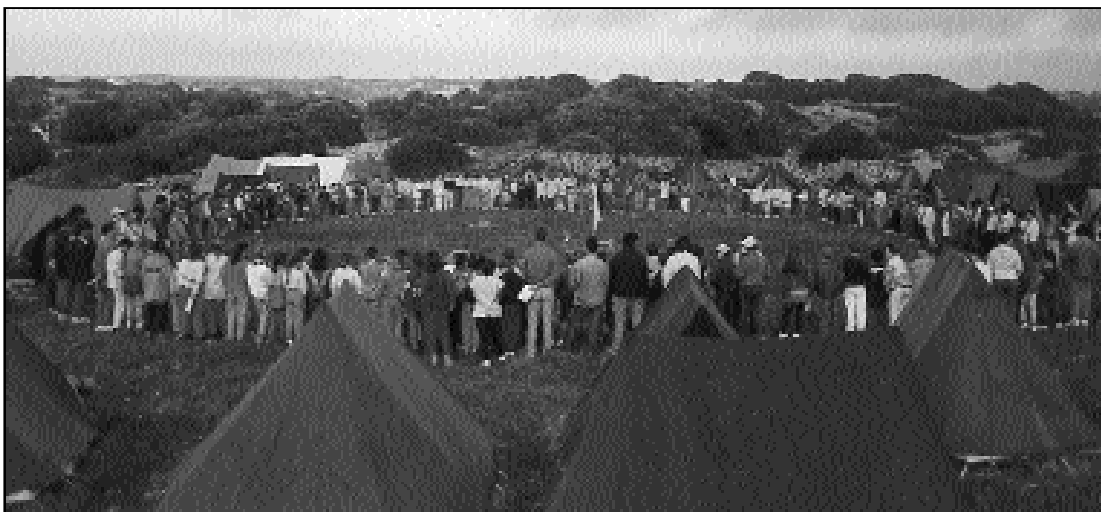

Foto: Escoltes de Menorca

Les Associacions

Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya

Ja des de primers de segle, després de la fundació de l'escoltisme de la mà de Baden Powell, que es coneixen a Catalunya els primers intents de formar grups escoltes. No va ser, però, fins a finals dels anys 20 que es van consolidar formalment les primeres associacions escoltes i guies catalanes: l'any 1927 amb la fundació de Minyons de Muntanya i l'any 1932 amb el naixement de la Germanor de Noies Guies. En Josep M. Batista i Roca i Mossèn Antoni Batlle foren cabdals en l'inici i posterior consolidació i desenvolupament de l'escoltisme i el guiatge en el nostre país.

La guerra civil espanyola va malmetre el projecte de l'escoltisme a Catalunya. Però aquest reaccionà ràpidament i ja des de 1945 va reemprendre l'activitat. En aquest moment neixen, per separat, dues associacions: Minyons Escoltes, d'una banda, i Guies Sant Jordi, de l'altra. Les dues treballaren com a moviment de renovació pedagògica i com a espai de formació i compromís, convertint-se en una escola de democràcia, civisme i servei a Catalunya.

L'any 1977, conseqüents amb la voluntat d'arrelament i adaptació al nostre entorn i amb el principi educatiu de la coeducació, després d'anys de col·laboració i treball conjunt, ambdues associacions decidiren agrupar-se en un sol moviment: Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya (MEGSJC). Des de llavors ençà, MEGSJC ha aprofundit constantment el mètode de treball que és propi de l'escoltisme per fer-ne una eina útil a les necessitats dels nostres dies.

Actualment, MEGSJC compta amb més de 14.300 associats que donen vida i caliu a 154 agrupaments repartits arreu de Catalunya i agrupats en 8 Demarcacions. El conjunt del moviment està dirigit i coordinat pel Comissariat General. Per donar servei i suport logístic al conjunt del moviment, tenim una Oficina de Serveis Generals de la qual formen part les àrees de Secretaria, Pedagogia, de Relacions, de Publicacions i Imatge, d'Extensió i de Transversals (que agrupa tres equips diferents: de Desenvolupament Comunitari, d'Educació per la Diversitat i d'Educació Ambiental).

MEGSJC és membre fundador del Movimiento Scout Catòlic i membre actiu de la CICS i la CIG i, per mitjà de la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge, participa activament en l'OMMS i la WAGGGS.

MEGSJC, com a moviment d'educació d'infants i joves, sabem que vivim inserits en un món i una societat complexes i en canvi constant: no ens volem quedar enrera, volem estar i participar en

la mateixa cresta de l'ona. Sabem que les idees monolítiques no són, avui, cap garantia d'avenc; al contrari apostem per l'obertura i la diversitat i, sobre tot, per aprendre a aprendre, com a principal garantia d'estar sempre ben disposats a saber i comprendre el lloc on som i intervenir-hi adequadament. Avui és un tòpic parlar de l'absència de valors, en aquest sentit l'opció de MEGSJC és clara: apostem per la

vida. Volem crear passió per viure i volem ser un punt de referència per a tots aquells apassionats per la vida. L'educació, avui, no té sentit si no ens creiem i assumim que l'infant i el/la jove han de ser protagonistes del seu propi desenvolupament.

Aquest és el contingut que volem donar als cinc dinamismes que configuren el mètode escolta: el petit grup, el progrés personal, el compromís, el joc institucional i la fraternitat universal. Des d'aquesta perspectiva, el nostre darrer pla triennal (1993-1996) va posar en joc quatre elements mútuament connectats, quatre veus d'una mateixa sintonia que orientessin la nostra acció durant aquest anys: Pensar, Parlar, Criticar i Crear.

*Crear
un interior ben estructurat,
xarxes de persones capaces d'engrescar a viure,
un entorn habitable,
la possibilitat d'obrir-nos a una paraula i una vida que
ens poden saciar la nostra set de felicitat i amor.*

Som i volem ser presents a la societat en la qual vivim. Per això, aquest curs hem engegat tota una dinàmica que ens ha de dur a un nou pla triennal.

Per això, vam engegar una campanya -Posiciona't- que va permetre que la nostra darrera Assemblea General es definís per una societat desmilitaritzada, contra l'actual llei d'objecció de consciència i per la retirada de les places d'objecció que MEGSJC oferia com a resultat del conveni signat amb el Ministeri de Justícia.

Per això, estem plenament compromesos amb la promo-

Federació d'Escoltisme Valencià

ció de l'associacionisme que -més enllà dels clics sobre el voluntariat, avui tant en boga- entenem que és garantia de participació i vertebració social. Per això no esmercem esforços a relacionar-nos i promoure acords d'actuació amb el moviment associatiu (escolta i no escolta) tant a nivell de Catalunya, com de l'Estat espanyol, com internacional. En aquest sentit, cal esmentar que som membres de la Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR), de la Federació Catalana d'ONG, del CNJC. També participem en les xarxes de cooperació de l'escoltisme europeu: el Réseau Nord-Sud i INDABA. És també per aquest esperit de col·laboració i recerca que creiem molt important continuar el treball conjunt amb els moviments escoltes i guies de València, Mallorca i Menorca.

La darrera Jamboree es va fer sota el lema de "El futur és ara". Estem convençuts que el nostre present és el nostre futur, treballant avui ens preparam per entendre i ser protagonistes dels esdeveniments del demà. És un risc. Un salt al buit?, potser sí, però també la joia i l'alegria de créixer com a moviment, de saber-nos vius i presents. Aquesta és la nostra aposta.

La Federació d'Escoltisme Valencià és l'associació interdiocesana conformada per Scouts de Castelló, Moviment Escolta de València i Scouts d'Alacant. És la primera entitat eclesial que es coordina en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Els orígens de la Federació són els de la Delegació Diocesana d'Escoltisme de València, que va ser fundada el 1958 per a coordinar les iniciatives dels agrupaments escoltes que havien mantingut la flama encesa després de la prohibició de les activitats escoltes que va seguir a la Guerra Civil.

En 1958 la Delegació va contribuir a la fundació de mSc. Des d'aquell moment fins l'any 1984 l'associació va estar radicada fonamentalment a la ciutat de València i tenia uns efectius de 1.000 membres. L'any 1980 els agrupaments de la Plana van fundar Scouts de Castelló.

El 1984 gran part dels agrupaments i dirigents de l'associació Scouts d'Espanya s'integraren en el Moviment Escolta de València que així s'obrí a una major presència comarcal, la qual cosa va permetre la fundació de Scouts d'Alacant en 1986 i a més a més l'escoltisme catòlic esdevingué en primera entitat juvenil de la Comunitat Valenciana.

En l'actualitat som uns 8.000 escoltes en un centenar d'agrupaments. Les activitats de les nostres associacions són les pròpies de l'escoltisme. Les més importants són les següents: activitats mediambientals (repoblacions, camps i material educatiu), l'edició de Scouts Press, festivals de la cançó escolta, les activitats comarcals i les de trobada associativa.

La formació d'animadors és una prioritat del moviment. En l'Escola Lluerna cada any més de 150 animadors comencen la seua formació. Cada dos anys s'organitza un curs de Formació de Formadors.

L'escoltisme valencià gestiona, dos immobles de la Generalitat Valenciana, una antiga casa forestal a Albaida i l'Alberg Juvenil de Biar, i un refugi de l'Ajuntament de Tavernes de la Valldigna, antiga estació de tren.

L'estructura territorial del mEv està dividida en comarques: l'Horta Nord, l'Horta Sud, València, la Ribera, la Safor i la Vall d'Albaida-la Costera. En les comarques participen entre 7 i 12 agrupaments.

Scouts d'Alacant està format per 22 agrupaments i Scouts de Castelló per 14 grups. Tant una com l'altra associació estan en un procés de creixement en les comarques del sud i del nord de la Comunitat Valenciana.

Des del 1992, i amb un projecte pioner, més de 2.500 jòvens han participat en els nostres projectes de camps de voluntariat mediambiental per a la defensa del bosc mediterrani. Les activitats per a l'estiu de 1996 van destinades a animadors, rutes i unitats de pioners durant els mesos de juliol i agost i està oberta la participació a totes les associacions escoltes d'Europa.

Ha estat molt important la realització d'un seminari en col·laboració amb la Regió Europea d'Escoltisme on participaren dirigents escoltes de 30 associacions i de més de 20 països. L'activitat més destacada dels últims temps ha estat la constitució d'una Junta Gestora de la Federació Valenciana d'Escoltisme i la presentació d'un programa de treball amb l'objectiu de continuar treballant en comú des de les tres associacions de l'escoltisme catòlic a la Comunitat Valenciana.

Les Associacions

Escoltes de Menorca

Orígens de l'Escoltisme a Menorca

L'Escoltisme ha estat present al llarg d'aquest segle a la nostra petita illa de Menorca en quatre períodes diferents:

La primera etapa que abasta vuit anys, de 1913 a 1921, està lligada a l'Ateneu de Maó, entitat social i cultural formada per molts intel·lectuals i militars de l'època. L'acta de constitució del Comitè Local dels "Exploradores de España" porta la data del 29 d'abril de 1913. Aquest grup d'escoltes arribaren a ser uns 150 membres, dividits en tres grups. I desapareix perquè els seus fundadors van ser destinats a l'Àfrica amb motiu de la guerra del Marroc.

L'any 1925 es reorganitza l'escoltisme a Maó i un center d'exploradors desenvolupen una gran activitat fins l'inici de la República. Era aquest un moviment també d'influència militar en l'estil, que tenia el suport de les institucions públiques i l'acceptació popular. Les seves celebracions més importants eren la festa de començament de curs i la diada de Sant Jordi. En el mes de juny de l'any 27, els exploradors de Maó visiten la ciutat de Barcelona, els rep l'alcalde i fan un acte d'agermanament Barcelona-Maó. L'any següent els exploradors de Barcelona els tornen la visita a Menorca. El febrer de l'any 29, una secció d'exploradors maonesos es desplaça a Mallorca a saludar el cap mundial de l'escoltisme, Sir Baden Powell. També aquest mateix any participen a la Jamboree de Barcelona, coincidint amb l'Exposició Universal. A partir de l'any 32 el moviment perviu amb dificultats, el seu local social és assaltat i els arxius destruïts, i desapareix en iniciar-se la guerra civil del 1936.

La tercera etapa es desenvolupa durant els anys cinquanta, en un context social marcat pel règim autoritari i pels criteris de la "Falange". Així, l'any 1953, un grup de joves estudiants de l'institut de Maó, mitjançant el contacte amb un cap de Minyons Escoltes que feia les seves milícies universitàries a Menorca, introdueixen de nou l'escoltisme a l'illa. Es desfà en marxar aquests estudiants, cap allà l'any 1959.

L'Escoltisme, realitat avui

La quarta i definitiva etapa s'inicia l'any 1962 aquesta vegada a Ciutadella, primer amb l'agrupament Sant Jordi i uns anys després, el novembre del 68, l'agrupament escolta Federico Pareja, lligat a l'ordre salesiana. De llavors ençà i fins l'actualitat la presència de l'escoltisme a Menorca no s'ha interromput.

Uns anys després, d'aquests dos agrupaments neix la necessitat de formar una Delegació que els representés, així que el 30 de gener de 1971 es constitueix la primera Delegació Diocesana d'Escoltisme de Menorca. Per Pasqua de mateix any, tots els caps dels dos agrupaments prenen part a un curs de formació a Barcelona, organitzat per Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya, continuant les

bones relacions que sempre hem tingut amb el moviment escolta català. Aquest any també es realitzà el primer camp d'estiu fora de l'illa, concretament al Montseny. Per aquesta època, per primera vegada s'obre el moviment a les al.lotes, encara que al principi estaven en locals separats. Hauríem d'esperar encara cinc anys més per formar un únic grup d'al.lots i al.lotes junts als locals de cada agrupament, començant a educar coeducativament d'allà ençà.

Des dels primers anys sempre hem mantingut el contacte amb MSC nacional i s'ha participat a les seves activitats, sempre dintre les nostres possibilitats. Així, l'octubre del 73 s'assisteix per primer cop a l'Assemblea del MSC a Xerès; uns anys més tard, dos caps de l'AEFP participen a la Jamboree mundial a Noruega, tenint la primera experiència escolta a nivell mundial; així com també va participar, la unitat de Pioners-Caravelles del mateix agrupament a la primera Jamboree de Pioners que organitzà MSC a Zuaza (Àlava).

Un altre aspecte del nostre moviment és que sempre s'ha caracteritzat per una forta estima a la nostra cultura i a la nostra llengua, d'aquesta manera des del principi es treballa en la normalització lingüística i hem de destacar que ja cap allà l'any 74, l'escoltisme realitzava curssets de menorquí a Ciutadella, essent una de les associacions pioneres amb aquest aspecte.

L'any 78 neix a l'altra costat de l'illa un altre agrupament, l'AE Àngel Ruiz i Pablo al poble d'Es Castell, quedant l'escoltisme format per tres agrupaments. Cens que minvarà ja que un parell d'anys després desapareix el primer agrupament el Sant Jordi, i queden sols un agrupament a Ciutadella i el recent d'Es Castell. Però la flama de l'escoltisme a Menorca ja estava encesa, així que l'any següent sortia l'agrupament de Sant Lluís al poble del mateix nom. Altres agrupaments que es formaren uns anys després van ser, a l'any 84: l'agrupament de Santa Eulàlia d'Alaior, Cristòfol Barbera's, Migjorn Gran i el de Sant Climent. També l'agrupament de Sant Bartomeu a Ferreries dos anys més tard. Any en que des de la Delegació es creà l'Escola de Formació dels Escoltes de Menorca, per donar resposta a la demanda de formació dels caps de tots els agrupaments, essent l'única escola de formació en el lleure de l'illa. La dècada dels noranta comença amb l'aparició de dos agru-

Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca

paments més, el de Sant Martí d'Es Mercadal l'any 91, i el de Paco Ramonell l'any següent a la ciutat de Maó, i així queda implantat l'escoltisme a tots els pobles de l'illa de Menorca. A partir de llavors a Ciutadella l'any 92 es crea un nou agrupament el de Sant Rafel i comença el seu rodatge el de Sant Antoni Maria Claret, i l'any 94, coincidint amb la celebració a Menorca de la vint-i-cinquena Assemblea del MSC, punt culminant de l'escoltisme a l'illa, s'introdueix el segon agrupament de la ciutat de Maó, Sant Antoni Abat, conformadora de l'actual Associació Diocesana d'Escoltisme-Escoltes de Menorca amb dotze agrupaments i amb un total de 954 membres, 170 responsables o caps i 784 al.lots/es i joves escoltes. I analitzant aquestes dades comparativament amb les dels cens de l'illa de Menorca ens dona percentatges aproximats com que, el cens escolta representa un 1'5% de la població total de l'illa, i que comparant el grup de població que abarca des dels vuit anys als devuit, el cens d'al.lots/es i joves escoltes representa un 6% d'aquesta edat. És un moviment educatiu compromès en cada poble i ben present en molts d'àmbits de la nostra societat menorquina.

La nostra història

El nostre escoltisme a Mallorca comença l'any 1956 de la mà de n'Eladi Homs i Zimmer i de la seva esposa Maria Ferret amb la formació de la Secció Ramon Llull acollida a una entitat anomenada Joventut Antoniana.

Dos anys més tard va néixer el primer grup femení amb l'Agrupament Reina Costança.

El mes de febrer de 1959 es constitueix l'Oficina Diocesana d'Informació i Coordinació d'Escoltisme i el mateix mes el Bisbat de Mallorca va aprovar els Estatuts del nostre Moviment.

L'abril de 1961 es reuniren al Sant Jordi de Biniatzar sis agrupaments masculins i un de femení amb un total de 10 unitats i 117 escoltes. Es va construir la capelleta monòlit "Mare de Déu dels Escoltes", avui en dia es troba al camp Escolta de Sa Torrentera.

A partir dels anys 70 el Moviment Escolta de Mallorca i el Guiatge Catòlic de Mallorca inicien trobades conjuntes de cara a una unificació dels dos Moviments que es produí el mes de maig de 1976 amb el nom actual.

L'any 1974 es publica un carnet sobre les experiències inicials en coeducació en funcionament des de 1972.

L'any 1985 es va comprar uns terrenys al centre de Mallorca, Sencelles, per convertir-los en Camp Escolta.

El 6 de novembre de 1989 juntament amb altres entitats el Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca es mobilitza i aconsegueix paraitzar les obres d'urbanització de Cala Mondragó. Posteriorment el Govern Balear declarà Cala Mondragon Parc Natural.

El nostre present

Actualment formen el Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca disset Agrupaments, dels quals deu són a la part forana de Mallorca. Un total de 250 caps i més d'un mil-lenar de nins i joves fan possible la proposta escolta a Mallorca.

Estem compromesos a educar en la fe des de i per la Comunitat Cristiana a través dels nostres educadors.

Estem compromesos en una proposta coeducativa que eduqui al.lots i al.lotes a realitzar-se dins d'un projecte d'educació comú.

Estem compromesos amb el nostre país concretant els nostres compromisos en la transformació de la realitat que ens envolta.

Estem compromesos amb una educació mediambiental ja que des de la naturalesa aprenem els valors de creixement, gratuïtat, esforç i llibertat com a dons de Déu.

El nostre futur

El Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca està treballant en aquests moments en una sèrie de projectes com integració de minusvàlits a les unitats, ja siguin físics o psíquics, educació per la natura, adaptant el camp escolta de Sa Torrentera en un lloc on es puguin realitzar el major número d'activitats tot incentivant l'empru d'energies alternatives, es treballa amb l'intenció i l'il-lusió de deixar aquest món una mica millor de com l'hem trobat.

L'Ullastre Esbrancat

A L'Ullastre Esbrancat ...

A través d'algunes de les estrofes de la cançó de l'Ullastre, volem fer un salt endarrere en el temps i transportar-nos de nou al campament que uns 200 caps d'arreu dels Països Catalans vam fer a Sa Torrentera, a Mallorca. La cançó la van inventar el component d'un dels 8 subcamps que hi havia, i comença així.

A l'Ullastre Esbrancat arribàrem en un bus (pip, pip),

en un bus (pip, pip)

Així sí, així sí, a l'Ullastre Esbrancat.

Efectivament, els participants de l'Ullastre vam arribar amb autocar al camp després d'un viatge més o menys llarg, segons la procedència. El viatge dels que venien de Catalunya va ser força suportable, tot i que el vaixell anava ple a vessar i quasi no hi havia lloc per dormir. El viatge dels valencians no va ser tant complicat, tot i que també van venir en vaixell des de la ciutat de València. Els menorquins van arribar en avió, però amb quatre hores de retard per culpa d'alguns problemes amb els passatges dels participants. La qüestió, però, és que ens vam poder trobar tots a Sa Torrentera disposats a començar un campament de quatre dies al bell mig de l'illa de Mallorca.

A l'Ullastre Esbrancat nos juntàrem una colla (plas, plas),

una colla (plas, plas), en un bus (pip, pip)

Un dels objectius d'aquesta trobada era que ens poguéssim ajuntar caps escoltes de tots els Països Catalans per tal d'aprofundir en l'opció país, però també perquè poguéssim fer contactes i intercanvis d'experiència entre els diferents moviments. Val a dir, però, que la participació va ser força desigual. Segons dades del camp, hi havia 121 caps de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya, provinents de diverses comarques; de les illes hi havia 43 caps, 35 de mallorca i 8 de menorca; finalment, hi van anar 30 caps del País Valencià. A l'arribada al camp es van dividir tots els participants en 7 subcamps, cadascun dels quals tenia un cap de subcamp. A més, hi havia el subcamp dels "caparrots", que acollia als membres de l'organització. Per subcamps es van fer

la majoria de les activitats, ja que, d'aquesta manera, es propiciaven més el contacte i la coneixença entre els seus membres i es facilitava l'organització d'activitats. Però també hi va haver algunes activitats conjuntes, que, per cert, van tenir un èxit rotund: una vetlla on cada subcamp hi aportava una activitat participativa; un matí de tallers on els participants podien aprendre coses típiques de cada regió; i una festa al poble de Sencelles amb castellers, diables, moros i cristians, i ximbombada.

A l'Ullastre Esbrancat arribàrem afamats (ruc, ruc),

uns colla (plas, plas), en un bus (pip, pip)

Sembla ser que alguns dels caps van arribar al camp absolutament afamats i morts de gana. Ara bé, gràcies al "catering" del qual vam disposar per a tots els àpats vam quedar més que satisfets, ja que el menjar era boníssim i abundant. Però tots també van arribar amb una gana diferent: ganes de conèixer nova gent, de descobrir noves maneres de fer escoltisme, d'aprendre d'altres realitats i, sobretot, amb ganes de passar-s'ho molt bé. En una petita enquesta que vam fer el primer dia del campament per saber per què els caps s'havien animat a anar al campament de Sa Torrentera, gairebé tots coincidien a dir que hi anaven per conèixer altres caps i per fer nous amics. D'altres, també s'ho plantejaven com una manera de passar una Pasqua diferent i, d'altres, perquè tenien ganes de tractar el tema país, un tema, segons ells, que moltes vegades es dona per entès i treballat i que, en canvi, conté moltes contradiccions i en molts agrupaments no està gens clar i quasi no es treballa. Seguint aquesta línia, l'últim dia vam voler preguntar a alguns dels participants què hi havien trobat a l'Ullastre i, pel que vam veure, les expectatives del primer dia es van complir amb escreix. El punt de principal coincidència va ser el fet d'haver-hi trobat amics i d'haver pogut compartir amb ells diversitat d'idees i un munt d'experiències noves.

A l'Ullastre Esbrancat mangàrem les bicicletes (ring, ring),

les bicicletes (ring, ring), amb tomaqueta (nyam, nyam)...

De la infraestructura del campament us en podríem dir moltes coses. Teníem lavabos i dutxes amb aigua calenta, unes dutxes a l'aire lliure, que no vam poder fer servir gaire ja que feia molt vent i més aviat fresca, un escenari, una sala amb dos ordinadors, un "catering" per als àpats... Una de les curiositats del campament és que disposàvem d'unes 20 bicicletes que els subcamps podien utilitzar durant les seves estones lliures. La veritat és que van estar molt sol·licitades i poques estones estaven aparcades al camp. A alguns els van servir per anar a passejar, d'altres van anar a fer descoberta dels voltants tot pedalejant fins al poble de Sencelles o fins al talaiot de Son Fred.

Tal com ens van explicar els mallorquins, el Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca va adquirir aquest terreny d'acampada anomenat Sa Torrentera l'any 1985. Mica en mica hi van anar fent les instal·lacions bàsiques i hi van portar llum i aigua corrent. Actualment, el fan servir de terreny d'acampada i com a punt de trobada per a fer-hi tot tipus d'activitats

A l'Ullastre Esbrancat ha quedat inaugurat (plas, plas),

inaugurat (plas, pbs), les bicicletes (ring, ring)...

Ullastre va quedar inaugurat amb els parlaments de rigor dels màxims responsables dels quatre moviments, amb el so de les gralles i dels tabals de fons. Aleshores, començaven quatre dies d'intensa convivència, d'intercanvi d'experiències i de descoberta d'altres realitats i d'altres maneres de fer escoltisme dins el context dels Països Catalans. I després d'aquests quatre dies, l'Ullastre es va acabar amb una gran festa a la plaça de l'escola. Va ser una festa on cadascú va aportar elements del folclore de la seva regió i on tothom va poder participar en tot. Així, vam poder veure carregar i descarregar un 3 de 5, no pels membres d'una colla castellera, sinó per una barreja de catalans, mallorquins, menorquins i valencians. També vam poder veure una processó de moros i cristians encapçalada pels escoltes valencians i a la qual tothom s'hi va anar afegint. I tothom també

Reflexions sobre la trobada d'escoltes dels Països Catalans

va poder participar en una ximbombada dirigida pels mallorquins. I és que tot el campament va ser un constant intercanvi. Ja en els tallers que es van fer el dia abans, tots els participants van poder aprendre un munt de coses: a ballar una jota mallorquina, a fer bunyols de carbassa valencians, a fer instruments de canya, a construir fones, a preparar algun plat típic menorquí i mil coses més.

A l'Ullastre Esbrancat les fronteres hem trencat (crash, crash),

hem trencat (crash, crash), inaugurat (plas, plas)...

A L'Ullastre també hi va haver moments per a la reflexió i el debat. El segon dia hi havia organitzada tota una tarda de ponències per debatre el tema de l'opció país. Els debats estaven centrats sobre diversos temes: comunicació de masses, democràcia participativa, cultura popular, medi ambient, quart món, ideologies... I cadascun d'ells el moderava un ponent convidat expressament per a l'ocasió. Es tractava de trencar fronteres i de trobar noves maneres d'entendre i de treballar l'opció país. Una opció que, com dèiem molts dels participants, sovint queda oblidada o es dona per entesa i no es treballa explícitament ni als agrupaments ni a les unitats. Tampoc no es pretenia arribar a cap conclusió ni que en sortís una nova visió del terme país. Es pretenia fer bullir l'olla i propiciar contactes i intercanvis entre els participants dels diferents moviments que ens vam reunir. Potser d'aquesta trobada n'ha sortit algun campament d'estiu conjunt amb unitats de diferent procedència d'arreu dels Països Catalans.

La cançó de l'Ullastre encara continua algunes estrofes més (algun dia us la posarem sencera i amb els acords de guitarra!), però nosaltres tornem del nostre viatge en el temps. Ara ja fa uns quants mesos que vam tornar de Mallorca, però el record d'aquells dies encara és intens. Esperem que l'any que ve poguem repetir l'experiència en un altre punt dels Països Catalans i que molts més caps s'engresquin a participar-hi. Val la pena!

*Clara Camprubi
Equip de premsa de MEGSJC*

El temps ho esborra tot, i la veritat és que a mi ja m'ha costat recordar la Trobada d'Escoltes dels Països Catalans; ara bé, el temps és també un factor que et permet analitzar les coses amb distància i perspectiva.

Per jo, la valoració global de la trobada és molt positiva, el simple fet que per primer cop, escoltes de tots els països de parla catalana s'hagin reunit, és fer país, és una de les formes més clares de donar compliment a un dels nostres eixos.

Tot i això seria bo millorar alguns aspectes. Així, el nombre de participants mallorquins fou baix, o pens que es deu a una deficient organització i motivació de la trobada per part del Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca. Pel que fa a les activitats vaig notar a faltar una major distribució i participació per delegacions, així el pes demogràfic i de major infraestructura dels catalans, desequilibrà la trobada. Crec que per assegurar i consolidar aquestes trobades, cal forçar la participació i implicació en el muntatge de les vetlades i activitats a totes les delegacions.

Per altra banda, consider que alguns conferenciants i alguns continguts de les xerrades i debats hagueren pogut ésser més engrescadors, sobretot tenint en compte l'auditori a què anaven adreçats; crec que en aquest sentit seria bo servir-nos d'experiències d'altres grups que fa anys treballen aquesta temàtica, estic pensant per exemple amb el Grup Blanquerna.

L'organització de les infraestructures per part de l'equip de Sa Torrentera fou immillorable i seria injust que, per la meua amistat amb ells, m'ho callàs. Pens que la seva entrega i dedicació a la feina fou exemplar, escolta!

Pel futur, seria relament positiu que aquest camí que hem encetat tingués continuïtat i no fos més que la primera passa, per tal de vertebrar en el futur una confederació d'escoltes dels països de parla catalana, que tingués entitat pròpia i diferenciada de l'espanyola, i així poder defensar directament els seus interessos davant el Bureau Internacional (reconeixement oficial del català com a idioma oficial, temes com la inclusió de Sa Torrentera dins la xarxa Europea...). El Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca, com a entitat de la societat civil, pot esdevenir en pionera del redreçament nacional de Mallorca, fent passes agosarades i que van més enllà de l'esquifit marc institucional actual.

Ara bé, hem d'ésser realistes, sobretot pel que fa al País Valencià i als catalans (autèntics ignorants de les realitats socio-culturals de balears i valencians), realistes com dèiem i prudents.

Així, per ventura, es podria crear un Comitè organitzador de les trobades d'Escoltes dels Països Catalans, que a la vegada que organitzaria aquestes trobades (amb una periodicitat bianual o trianual) seria una plataforma de coneixença i intercanvi mutu, que tanta falta ens fa!

*Miquel Àngel Mas i Colom
Subcamp Estepa
MEG de Mallorca*

El meu Ullastre

Una de les coses que em van agradar més de l'Ullastre Esbrancat va ser que d'entrada es va defugir del discurs nacionalista triomfant i demagògic, conscients que la realitat de cada país és sovint diferent. Es tractava de fer una reflexió sobre l'eix país, però... : quin país?; el Valencià?; el Menorquí?; la meva barriada?... i més, davant una idea sovint tan desestructurada, i que a molts àmbits, tant a dins com a fora de l'escoltisme, aixeca tantes bufolles i crea tant d'escepticis-me, com és la dels Països Catalans.

Així, l'Ullastre va esdevenir un punt de trobada de caps escoltes de diferents realitats amb la il·lusió de mostrar la seva visió del seu país i amb la curiositat de descobrir les realitats dels altres països: una primera presa de contacte entre quatre delegacions escoltes que compartim una llengua i un passat històric, a més d'un ideari escolta que passa per una proposta educativa concreta, com es va dir a l'Ullastre, així com un intent de trobar els punts de coincidència de les nostres quatre realitats.

Al subcamp Romaní es va viure aquest Ullastre, sense més pretensions que conèixer-nos i passar una bona estona plegats, i aprendre nous jocs i diferents maneres de fer escoltisme.

Però..., en quatre dies és evident que moltes coses queden en l'aire, i el que més greu ens va saber a tothom va ser justament que l'Ullastre hagués d'acabar, i això no és falàcia. Es veia en la cara dels participants en l'acomiadament a l'estació d'autobusos de Palma.

A Romaní va haver-hi intents de retrobar-nos tots per l'estiu, però no va ser fàcil i tinc entès que només es va poder reunir una petita comissió del nostre subcamp a Catalunya, encara que sé segur que els que no hi anaren no va ser per falta de ganes (com va ser el meu cas). També hi va haver un intent de coordinar una revisteta que es titulava justament així, Romaní, però només n'he rebut el primer número...

*Carles Llull i Verd
Cap del subcamp Romaní*

Ho hem dit més d'una vegada, però encara segur que hi ha algú que no sap què vol dir 'fer l'ullastre esbrancat'. A Mallorca, es diu aquesta expressió quan hom vol dir que s'ha de fer una cosa molt difícil, però no impossible, i que, finalment, s'aconsegueix amb èxit. Quan preparàvem aquesta trobada i, entre altres coses, cercàvem nom, se'ns en van ocórrer molts, però cap acabava de fer el pes. Algú, mig en broma, va proposar aquesta expressió i, de principi, ens en vàrem riure i la vàrem deixar de costat. Però, ves per on, va acabar essent el nom de la trobada.

Repasant els fulls de revisió que els mateixos participants emplenaren al final dels quatre dies, satisfets d'haver conviscut amb tanta gent que abans no coneixien, potser massa optimistes després d'un vespre de bauxa, col·fó gairebé perfecte a una Setmana Santa ben diferent, la revisió que feia la gent, deia, va ser optimista, molt positiva i en totes les revisions es repetia la mateixa idea: l'experiència no es pot desaproveitar i s'han de fer altres camps d'aquest estil.

La possibilitat de conivir amb altres caps de Menorca, Catalunya, País Valencià i Mallorca ens va obrir a tots noves vies d'intercanvi per a les nostres unitats, a més d'enriquir el nostre bagatge cultural i d'experiències viscudes, i no només des del punt de vista personal, també col·lectiu: els lligams entre les unitats, els agrupaments i els moviments s'han fet més fermes.

D'altra banda la trobada va patir algunes deficiències, a la Torrentera, el camp escolta propietat del Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca, era la primera vegada que s'hi feia un aplec d'aquestes característiques, les instal·lacions, com aquell que diu acabades de renovar, eren, podríem dir-ho així, en 'període de prova' i, amb tot, només la qüestió de la dutxa diària va provocar algun malentès (així i tot, em qüestio si realment és tan imprescindible dutxar-se cada dia quan s'és al bell mig del camp, i quan, a més, predicam austeritat, la necessitat de conservar la natura, el respecte a l'entorn, i l'aigua, què?).

Tots esperam que l'Ullastre Esbrancat esdevingui la primera fita d'un seguit d'intercanvis d'idees, d'activitats compartides, de campaments conjunts, de projectes comuns, que ens uneixin més i ens permetin conèixer-nos cada pic més. Que amb els temps siguem quelcom més que quatre moviments que es troben esporàdicament per compartir quatre dies, perquè és ben cert que la coneixença de la gent ens fa estimar-la i ens fa sentir-la més a prop. Confiam que aquells quatre dies de la Setmana Santa de 1995 donin fruit, i que fer l'ullastre esbrancat no ens sembli tan difícil com fer un ou de dos vermells.

Tot i els problemes, l'esperit que durant quatre dies va romandre entre nosaltres era engrescador, prova d'això és que alguns dels ponents que vingueren per estar-hi un parell d'hores ho varen constatar, hi havia un bon ambient de germanor. S'ha de dir que la gent, tots els que hi participàreu, hi anàveu amb un esperit ben predisposat, algú, a la revisió ho comenta, no sabia ben bé on anava, però la idea de participar en un camp destinat als caps, en què a més hi podia trobar altres col·legues d'indrets llunyans al seu, l'havia animat a no pensar-s'ho gaire i venir fins a Mallorca per, si més no, tenir la possibilitat de conèixer 199 persones. I aquest esperit, aquestes ganes de participar, foren l'èxit de la trobada i, realment, això és el que compta d'aquest Ullastre Esbrancat.

L'Ullastre: una nova experiència

Quan fa gairebé nou mesos des que es va fer l'Ullastre Esbrancat, resulta bastant difícil fer-ne una valoració mesurada. No foren pocs els problemes amb què es varen trobar tant l'equip organitzador (la distància o els preus dels bitllets d'avió són elements que no es poden oblidar), com els diferents equips de treball (infraestructura, activitats, tallers, etc). En primer lloc era la primera vegada que s'organitzava una activitat d'aquest estil conjuntament entre el Moviment Escolta de València, Escoltes de Menorca, Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya i Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca, la qual cosa ja suposava un inconvenient afegit, perquè l'organització, la infraestructura i el volum d'afiliació dels quatre moviments és prou distinta i per tant la dinàmica interna de funcionament. En segon lloc, el camp anava dirigit a caps i, per tant, s'hi havien de proposar activitats interessants, engrescadores, que fessin pensar, s'hi havien d'intercanviar idees, etc, etc, però, sobretot, l'Ullastre Esbrancat no s'havia de convertir en una FOCA més, per tant el contingut i la proposta en general no podia quedar inserida en un programa de formació més.

Repasant els fulls de revisió que els mateixos participants emplenaren al final dels quatre dies, satisfets d'haver conviscut amb tanta gent que no coneixien, potser massa optimistes després d'un vespre de bauxa, colofó gairebé perfecte a una Setmana Santa ben diferent, la revisió que feien els participants, deia, va ser optimista, potser fins i tot en excés, i quasi en totes les revisions es repetia la mateixa idea: l'experiència no es pot desapropiar i s'han de fer altres camps conjunts.

La possibilitat de conèixer amb altres caps de Menorca, Catalunya, País Valencià i Mallorca va obrir als caps noves vies d'intercanvi amb les respectives unitats, a més va enriquir el nostre bagatge cultural, no només personal, també els respectius moviments adquiriren nous coneixements d'uns i altres.

D'altra banda, no hem de voler creure que l'Ullastre Esbrancat fou perfecte, per començar a la Torrentera, el camp escolta propietat del Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca, era la primera vegada que s'hi feia una trobada així, les instal·lacions, com aquell que diu acabades de renovar, eren, podríem dir-ho així, en 'període de prova', encara que només la qüestió de l'aigua va provocar algun moment de 'tensió': l'aljub, massa petit per proveir aigua per a la dutxa diària de dues-centes persones, es buidava tan aviat que l'equip d'infraestructura no era a temps a comanar camionades d'aigua (amb tot, em qüestion si realment és tan imprescindible dutxar-se cada dia quan s'és al bell mig del camp, quan, a més, predicam austeritat, la necessitat de conservar la natura, el respecte a l'entorn, i l'aigua, què?, potser hauria estat un bon moment de prendre consciència de la necessitat de racionalitzar-ne l'ús).

En general, foren pocs els punts que els caps participants criticaren en llurs revisions. A la majoria els hauria agradat de poder fer alguna excursió per conèixer millor l'illa, també molts es queixaven del subcamp dels Caparrots, no complia el mateix horari (sobretot el de les dutxes, tema recurrent, com podeu veure), el menjar va ser bo, llàstima que en sobràs tant!,

A l'Ullastre Esbrancat hi anirem una colla

Durant aquells quatre dies de Pasqua varen passar moltes coses. Dins el meu subcamp, Xiprell, ens vàrem trobar un grup molt heterogeni, fet que no va suposar cap problema, sinó ben al contrari. Sembla increïble com poden arribar a connectar un grup de persones que no es coneixien abans.

Des del començament, tothom va posar el millor de si mateix perquè aquella idea, l'Ullastre, funcionàs; encara record els moments que xerràvem tranquil·lament davall els pins, mentre preparàvem les accions de l'EBAX. (Ha, Ha!!). Crec que el fet de conèixer la història de la beata va afectar molt seriosament al subcamp Xiprell. Bé..., això i el fet de tenir el cap d'agrupament més pintoresc del MSC (des d'aquí una salutació Pau).

Crec que el bon ambient que es va respirar durant tota la trobada (excloent-hi el corporal), es va veure reflectit en el darrer vespre a la plaça de Sencelles. Jo mai no havia participat en res semblant. Va ser en aquell moment quan vaig entendre el sentiment d'equip d'una colla castellera i quan vaig aprendre la cançó de la "burra preñá a punto de parir". Després, alguns vàrem acabar ballant damunt la barra d'un pub de Sencelles a ritme de bakalao. Crec que passarà molt de temps fins que torni a viure res semblant.

Però tot això no hauria estat possible sense un gran nombre de persones que varen dedicar el seu temps a preparar i coordinar la trobada. Esper que qualche dia es tornin a posar una altra vegada a preparar el "retorn de l'Ullastre" i que ens puguem tornar a trobar (per cert, i com vàrem quedar, a València).

Ah!, una salutació als altres caps de subcamp. D'acord..., també per a aquells que desaparegueren amb algú de l'altre sexe, o aquells que es quedaren dormits davall d'un pi.

*Gerardo de la Vega
Cap de subcamp Xiprell*

Opció País *Eix País*

per Pere Cornellà i Pons
Escoltes de Menorca-mSc

Quan un dels nostres joves ha passat uns anys pel nostre escoltisme ha viscut, sens dubte, una experiència molt pedagògica. Es nota en ell una sensibilitat ben arrelada envers els valors que ha après i ha viscut de la Llei escolta. Valors que ha assimilats en la discussió i diàleg, en la recerca del consens, en les tasques de responsabilitat, en la vida del “cau”, en el joc creatiu, en la sortida aventurera, en l'acceptació d'uns símbols emblemàtics, en les acampades que requereixen esforç i companyerisme, en l'admiració del paisatge, en l'estimació de la natura, el ritual de gestos que es celebren de forma gairebé litúrgica....

Si aquest procés, francament positiu, l'examinem des de la perspectiva dels tres eixos ens veurem obligats a precisar i a distingir moments i circumstàncies i a tenir present tot un marc que sobrepassa -a la vegada, l'inclou- el llindar o els límits del propi moviment escolta.

En el present escrit volem prestar atenció a l'eix “país” que el nostre escoltisme ha de saber transmetre com a principi constitutiu i com a fonament d'una formació integral.

L'anàlisi d'aquesta reflexió no parteix de dades comprovades o d'uns resultats d'un estudi premeditat; és la conseqüència d'una continuada observació personal i, segurament, d'una referència del concepte que jo -un servidor- tenc de “l'eix país”. El que jo voldria que fos la vivència de “país” pels nostres escoltes determinarà, ben segur, la valoració que em veig obligat a fer de l'escoltisme de la nostra illa. En primer lloc hauria de definir el concepte d'eix país i hauria de concretar tot un seguit de característiques i pautes que comprèn el referit concepte i requereix la conseqüent metodologia que es necessita per arribar a aprofundir i a fer-ne vivència d'un element constitutiu del nostre escoltisme.

En remet al document que es publicà en ocasió de la celebració del I Congrés d'Escoltes de Menorca, en la confecció del qual hi vaig participar, tot i que pens que s'hauria de revisar i fer-se de nou.

L'eix país és molt ample: abraça des d'actituds socials i ciutadanes al coneixement de l'entorn en les seves múltiples dimensions ecològica, geogràfica, econòmica, demogràfica, històrica, etc...

Permeteu-me que sigui tendències i passant per alt qualitats importants, que certament defineixen o descriuen la realitat de país, en detengui en un aspecte que, segons crec, encara no s'ha acabat de captar del tot i, per tant, no s'han pogut fer prou avanços. Em refereix a la “catalanitat” de la nostra illa que, com es sap, conté ingredients geogràfics, històrics i sobretot, culturals, i pens que és quelcom de determinant de l'eix país.

Les circumstàncies d'aquesta manca són múlti-

ples i totes elles provenen de molts anys enrere i de posicionaments que l'escoltisme hauria d'ajudar a superar.

Arribats aquí em veig forçat a fer comparacions respecte de la situació que es viu al Principat o, si voleu, a la veïna Catalunya.

Per aquell indret es té molt clar el significat de “país” i la seva indiscutible importància. Són molts els referents i les instàncies que expliquen el país català; i ningú no les discuteix i tothom les viu com quelcom de profund i espiritual que dóna fesomia i identitat a un poble. La “catalanitat” de la Catalunya implica valors religiosos -pensem en allò de “Catalunya és cristiana o no serà”-, autonomia històrica, responsabilitat creativa en el treball de cada dia, construcció d'un futur, tradició, solidaritat humana, cohesió social, etc.. Són molts els símbols que donen sentit al país català, al poble català, al tarannà de la gent que viu la història present amb identitat pròpia.

A Menorca ens hi queda molt per fer. No és que l'illa no ens agradi i no ens agradi com som. Però, molt sovint, no sabem explicar el “que som”.

“Menorquins sí, catalans no” hem hagut de llegir a pintades a les nostres parets.

“Menorca” és un topònim que ens distancia d'una illa més gran -que cada vegada estimam més, tot sigui dit-, “balears” ens remet a un passat que ens orgulleix i ens connecta amb els nostres orígens talaiòtics que constitueixen un dels episodis més engrescadors de la nostra inexplicable identitat com a país.

Quan els catalans parlen del seu país solen emprar l'expressió de “a casa nostra” que a mí sempre m'ha donat enveja; i expressa un contingut familiar, un caliu espiritual, una atmosfera de bona entesa. El país català s'ha fet casal de la història i la seva gent.

Hem de reivindicar la nostra catalanitat i hem de saber dir-nos catalans a seques, i emprar les quatre barres a seques, celebrar Sant Antoni, tanmateix, des de la catalanitat, pujar al castell de Sta. Àgata per a fer-hi la promesa escolta, estrènyer les relacions entre tots els països catalans per tal d'esdevenir un sol país, el casal de tots, “la casa nostra”.

Per aquí van els trets del plantejament que a l'hora de fer

una avaluació de l'eix país not a faltar en el desenvolupament de la nostra vivència escolta. També és cert que el moviment escolta de Menorca és sensible a la situació que en aquestes retxes he intentat insinuar com a manera de començar for; i, potser, ho sigui més -sensible- del que contemplen els meus ulls. Tant de bo sigui així.

En aquestes qüestions, la meua opinió és que cal ser atrevits i millor si es perd per massa que per massa poc.

A Menorca ens hi queda molt per fer. No és que l'illa no ens agradi i no ens agradi com som. Però, molt sovint- no sabem explicar el “que som”.

L'intent de ser valencià

per Mossén Antoni López Quiles (Consiliari)
Federació d'Escoltisme Valencià

Els instigadors d'aquest paper —bona gent, sens dubte— em posen en un compromís quan em demanen unes ratlles definitòries: ¿què vol dir, això de ser valencià? La veritat és que no ho sé; més encara, no sé si hi ha algú que ho puga saber. Fins i tot la ciència sociològica té un coneixement tan fragmentari que em fa l'efecte que no hi abastarà. Estic, doncs, ben amoïnat, perquè no sé per on engegar. Preocupat per respondre a la petició, llegia una notícia que relatava el desgavell d'una ofrena floral a la Mare de Déu i he pensat: ja ho tens! El tòpic és generós a l'hora d'oferir-te possibilitats: El valencià és un poble rialler i festiu. Jo no diré que els tòpics tinguen una part de realitat, que alguna cosa amaguen... El que dic és que així som percebuts, i aquesta visió em permet alguna paraula. En primer lloc, perquè històricament n'hem fet mèrits; no hi ha cronista (publicista, a l'exterior i a l'interior, de les glòries pàtries) que no encapçale l'exhibició de les bondats valencianes amb cervelludes reflexions sobre la capacitat festívola dels valencians; en segon lloc, ho acreditem a bastament amb la nostra conducta quotidiana. Sempre que podem, fem festa. Mirem-nos-ho de prop.

La proclivitat a la festa té una vessant positiva o, dit amb paraules contundents, «un poble que no sap ballar davant dels seus déus, no és un poble lliure», perquè la festa és l'expressió més fonda de l'ànima d'un poble; significa alliberar moltes energies que la quotidianeïtat ofega; vol dir deixar emergir l'altra cara d'un mateix jo (personal o comunitari), complement directe d'un subjecte que, altrament, hi quedaria mutilat. I els valencians en som mestres. Catedràtics. Ja enteneu que no estic parlant de la famosa «ruta del bakalao», sinó de la festa de tota la vida, la de sempre: falles, moros i cristians, etc.

L'aspecte negatiu, tanmateix, és aquell permanent estat de rauxa —l'absència de seny; aquella embriaguesa de la vida que inhibeix la comprensió i el compromís; aquella alienació dels sentits que despista —que trau de pista—, que mareja. El valencià és un poble que coneix molt poc la seua història, que se sent poc preocupat per conèixer-la; és poc sensible a la seua llengua i a la seua cultura; hi ha un flagrant desinterès per construir-hi formes pròpies de govern o, per repetir la coneguda definició que en féu el comte-duc d'Olivares, lo tenemos por un pueblo más muelle, més tou o dòcil als designis de fora.

Crec que el retrat que n'he fet, certament apressat i necessitat de matís, reproduceix la imatge que, des de fora, hom té dels valencians. Ho he llegit o ho he sentit tantes vegades! Jo vull afanyar-me a trencar la imatge, no tant per voluntat iconoclasta com perquè pugueu disposar d'altres elements d'anàlisi a fi que el judici no siga sumari.

La meua afirmació, feta de bell començament és que el poble valencià és proporcionalment molt més compromés amb la seua llengua i la seua cultura que no el poble

català, per exemple. I ara, l'explicació: jo vinc llegint, des del segle XVI, dures denúncies de la despreocupació i el desinterès dels valencians per la llengua i la cultura pròpies. Si t'introdueixes en el segle XVII, el «de ferro» tot indicaria que aquest país estava plenament castellanitzat; el segle XVIII, el de les perruques, és d'alienació llampanant; i el XIX, el pretés internacionalisme hi fa estralls; en l'actual, el lerroxisme sembla que ens ha imprés caràcter d'auto-estrany. El que no puc aconseguir d'entendre és que, si tot això fóra veritat, com s'hi conclouria tant i tant com n'hi ha ara. Com tant? (dirà el compromés abradant): home, repassem-ho amb tranquil·litat i veuràs com sí. Al costat de molt d'auto-odi, és cert i la conducta sòcio-política del veïnat així ho avala, hi ha, però el miracle, el gran miracle és que a aquest país tanta i tanta gent parle amb normalitat el català (li direm valencià, que sinó es disgusten); perquè és admirable com, després de tantes bufetades —totes en la mateixa galta— aquest país no solament ha sobreviscut, sinó que té en tots i cadascú dels seus pobles i ciutats contingents de personal preocupats per «normalitzar», bona gent —diria sant Vicent Ferrer— compromesa; publicacions, ensenyament... És clar que hom en voldria més (alguns, tot), però Déu n'hi do, si fórem capaços de sumar-ho tot. Jo no en sóc, però dic que és un autèntic miracle i m'agradaria celebrar-ho (fer-ne festa), tot i que no no vull que m'acuseu de descompromés. Només faig una anàlisi serena i tranquil·la. Ja sé que em falta donar-vos-en moltes dades —quasibé totes; no patiu, que les dades hi són, però no tinc més espai; en prenc el compromís, si és que us interessa. Ara només avance que no sé si els amables veïns del Principat de Catalunya hagueren rebut tanta i tan eficaç pressió en contra haurien pogut resistir com ho han fet històricament els valencians; no ho sé. Aquesta pervivència només es fa des del treball i el compromís. I a més, encara que continuem discutint violadament sobre el nom de la cosa o sobre la conveniència dels accents, fem festa. Perquè ser valencià (d'un color o un altre, tant fa) és un autèntic miracle.

El poble valencià és proporcionalment molt més compromés amb la seua llengua i la seua cultura que no el poble català, per exemple.

Opció País: política en 3D

Toni Civit
MEGSJ de Catalunya

De què parlem quan parlem de País? Sovint, treus el tema i et miren així, de reüll, com volent dir qui sap què i t'agafa un no sé què de veure que abans de començar ja hi som pels trossos. Tenim molts prejudicis, a l'escoltisme, i fa massa temps que donem per descomptades massa coses sobre el País. Uns suposen que som d'esquerres, uns altres que som pujolistes i uns altres que si la independència, uns altres que som un moviment tancat i uns altres que ens hauríem de definir sobre això o allò altre. No gaires dirien només que som catalans i es posarien a rumiar què redimonis deu voler dir això de ser català. I tots plegats tindrien part de raó i no la tindrien tota. Sigui com sigui, el terme sempre te connotacions i massa sovint l'enfoquem des d'una perspectiva reduccionista. De què parlem quan parlem de País? Aneu a saber. Cadascú se'l dibuixa a mida perquè fa molt de temps que no ens posem a pensar-lo junts. I així anem fent i ens quedem tan amples i qui no es conforma és perquè no vol i qui dies passa anys empeny etcètera. I jo, ves, dic que l'Opció País ens porta a fer... política. O no? Som prou conscients de la transcendència de la nostra acció educativa?

Comunitat, l'amplada

Des de fora ens retreuen insistentment la incapacitat de l'escoltisme i el guiatge per arrelar en situacions socials deficitàries. En molts casos, és veritat. Ens costa arribar a segons quins llocs i a segons quines persones, sobretot on hi ha greus problemes socials, econòmics, culturals o d'altra mena. Per què ens costa? Que potser no sabem com arribar-hi? O no ens ho proposem seriosament? Llàstima que de vegades hem deixat a mitges algunes iniciatives interessants. Des de fa uns quants anys, gent de l'Àfrica, per exemple, ha anat arribant a casa nostra. En alguna ocasió hi ha hagut iniciatives puntuals interessants? No gosem? Ens fa mandra? Enguany, uns quants caps s'han atrevit a fundar al Maresme un Agrupament amb infants de famílies gambianes i marroquines. L'atenció a aquests nois i noies suposa un compromís important envers l'entorn social més deprimit perquè la pràctica associativa serà, ben segur, una empenta cap a la seva incorporació a la nostra societat. Proposo que ho provem també a Vic, a València, a Palma, a Lleida, a Alacant, a Sant Boi, a Maó... Segur que valdrà la pena.

Eixamplar, doncs, la proposta escolta i guia i comprometre's en el desenvolupament de la comunitat amb l'objectiu d'assolir unes cotes més altes de qualitat de vida en comú. Aquesta és la qüestió. Davant l'eslògan insolidari de la "lleï de la selva" —salvi's qui pugui!—, ¿no caldrà fer

una opció d'avançada col·lectiva per a construir un País que va definint-se de nou cada dia i que és definit per la gent que l'integra? No és política, això? O és només animació sociocultural?

Identitat, la llargada

Anant de cap a la feina, cap a quines altres direccions enfocariem l'Opció País? Una la veig clara: Països Catalans. Qüestió de noms? Dir Països Catalans es fer política? Ben segur. Fins i tot en una versió del País en el terreny de la identitat cultural. La identitat ve de la cultura conformada al llarg dels segles i, tot i que avui són poc més que estètica, il·lusió o sentiment, els Països Catalans haurien de ser el nostre marc comú de referència. Dic això des de Catalunya —massa sovint egocèntrica, autosuficient i prepotent—, i veig que em costa assumir un País tan retallat i amb només quaranta-un comarques: si la llengua és el nervi de la nació, ¿no compartim País i identitat amb illencs i ponentins, valencians i rossellonesos, algueresos i andorrans? Així ho deuria veure Ramon Muntaner quan parlava de la "mata de jonc", no? Potser hauríem d'aclarir —d'allargar!— la dimensió nacional (que és una dimensió, i no l'única) de l'Opció País.

En aquest moments tenim en dansa un protocol que em sembla interessantíssim i importantíssim. Podríem tenir-lo també amb altres associacions, però, ¿respondria a la necessitat de recuperar temps? Crec que la via dels Països Catalans pot ser l'estímul per a redreçar inèrcies autistes i replantejar-nos moltes coses de l'escoltisme i el guiatge. L'Ullastre Esbrancat va ser una experiència de realitat virtual, una vivència efímera i intensa, una sobredosi d'utopia. Però vam ser capaços de viure en una normalitat irreal ben plena de sentit. Llàstima que hàgim trigat tant a descobrir que una història així era possible i tant apassionant! Hauríem de potenciar molt tot allò que ens ajudi a créixer junts, i això vol dir caminar més els nostres països, navegant-los més, acampar-los més, viatjar-los més. Conèixer-nos més, vaja. Després de l'Ullastre Esbrancat, els Països Catalans haurien de ser un projecte creatiu i de futur en comú.

Si la llengua és el nervi de la nació, no compartim País i identitat amb illencs i ponentins, valencians i rossellonesos, algueresos i andorrans?

Democràcia, l'alçada

L'escoltisme i el guiatge són una xarxa de persones que volen tenir alguna cosa a veure amb tot allò que passa al seu voltant. Per tant, no eduquen una actitud de quedar-se embadocat veient el món com si fos un aparador, sinó, al contrari, eduquen una actitud activa d'intervenció per deixar el món una mica millor de com l'hem trobat, és a dir, que tenen voluntat de transformació. Aquesta voluntat no l'aprèn cadascú tot sol, sinó en

grup, en una xarxa que ens ajuda a fer més xarxa amb altres persones i a mullar-nos: l'Agrupament, un laboratori de pràctiques per aprendre els valors que volem veure reforçats en l'entorn. L'aprenentatge d'aquests valors és possible sobretot a través de la vivència concreta de situacions: diem convivència perquè ens suportem estrets dins

la tenda; si diem solidaritat, acollim la diversitat al Cau; diem compromís i assumim responsabilitats. Aquests valors ens ajuden, sens dubte, a viure en societat.

Igualment, si eduquem ciutadans compromesos en una proposta de valors que també parla de treball en equip i de joc net és perquè seguim unes línies ideològiques concretes que tenim perquè volem i que són ben lluny de la neutralitat política. De fet, com a escoltes i guies no som ni volem ser partidistes de cap partit polític, però no ens dóna la gana de mantenir-nos al marge d'allò que s'esdevé en el nostre entorn, volem intervenir-hi i ser-hi activament. I a més, com a ciutadans tampoc no ens podem permetre el "luxe" que ningú decideixi el nostre futur sense nosaltres. Aquestes actituds són volgutament polítiques, són actituds de participació en la nostra societat, i l'escoltisme i el guiatge eduquen en aquesta línia que es tradueix, sobretot, en educació per la democràcia. L'escoltisme i el guiatge, com altres institucions, esdevenen allò que en diuen societat civil i, entre altres funcions, tenen la d'evitar que els partits puguin tenir l'exclusiva de la política. Aquesta actitud també permet, quan cal, entremetre's en els afers de l'administració pública, a fi de ser-ne l'estímul i el retop, per a fi també d'evitar que tot depengui de l'administració per a què pugui funcionar.

No estem fent, en definitiva, persones aïllades de el temps i l'espai que els ha tocat viure. Al contrari, fem persones que han de vetllar pel gruix de la vida col·lectiva i treballar perquè cada cosa estigui a l'alçada que ha d'estar.

És a dir, política

Podríem continuar parlant de la nostra tasca política a l'escoltisme i el guiatge. Ens podríem allargar amb la coeducació i la discriminació positiva de la dona, podríem apuntar quatre idees sobre educació per la

pau, objecció i insubmissió, i no ometríem l'educació ambiental ni l'ecologia. No ens podríem descuidar la llengua ni les manifestacions culturals que arrelen també als Agrupaments, ni la muntanya, ni l'excursionisme. Si de cas, en parlarem un altre dia. Avui, però, hem apuntat tres dimensions, tal vegada les tres coordenades que delimiten el camp d'actuació.

Comunitat, identitat, democràcia... és a dir, política. "Política" ve de "polis", del grec, que volia dir "ciutat", i ja Aristòtil deia que l'home és un animal polític, és a dir, un ciutadà, Així, no hem inventat res de nou i, per tant, a l'escoltisme i al guiatge fem política. Així de clar. Estic convençut que no faríem escoltisme si no féssim política en el sentit que he expressat en els punts anteriors. Per què? Doncs, perquè em sembla que voler un escoltisme al marge de la política és voler-lo al marge de l'entorn, de la nostra realitat cultural, nacional i social. Austeritat, compromís, comunitat, cultura, democràcia, diversitat, educació,

gestió, identitat, persona, progrés, solidaritat, universalisme, valors, xarxa .. ¿quin sentit tindrien aquests termes si no els orientéssim cap a la transformació del nostre entorn? Pretendre la transformació de l'entorn és, ja ho hem dit, refermar una actitud política, com també ho és, però en negatiu, no fer res perquè les coses ja ens estiguin bé tal com estan. Política al Cau, doncs? És clar que sí, tanta com calgui.

Com a escoltes i guies no som ni volem ser partidistes de cap partit polític, però no ens dóna la gana de mantenir-nos al marge d'allò que s'esdevé en el nostre entorn, volem intervenir-hi i ser-hi activament.

Fitxes tècniques de les instal·lacions i terrenys d'acampada que actualment gestionen les nostres associacions

sa torrentera

Municipi: Sencelles Província: Mallorca

Inf. i reserves: MEIGM. Seminari, 4 de Palma de M. tel 971-725168

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 60

Preus: depen del règim d'estada (consultar)

Infraestructura de serveis: casa amb porxo, menjador, dormitori, cuina, banys, magatzem. amb aigua corrent, freda, calent i electricitat. Tanc de gas propà, altar, capella de la mare de déu dels escoltes, lletrines, dutxes, font, aparcament, llenyera i 15 bicis. piscina a sencelles.

Nucli habitat més proper i distància: sencelles 4 kms

Assistència sanitària més propera: sencelles i palma (35 kms)

Transports: — tren: Palma-Inca — autobus: Palma-Sencelles

Llocs d'interés: Talaiot de Son Fred, Sencelles, Costitx, Ruberts, Jornets, Inca, Santurari de Son Corre, Binifat.

alberg de biar

Municipi: Biar Comarca: L'Alcoià Província: Alacant

Inf. i reserves: Tel. i Fax 96-581 08 75

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 94

Preus: 1.900 pta/dia amb pensió completa o 850 pta/dia per allotjament i desdijuni.

Infraestructura de serveis: Sala de TV i vídeo, sala d'estar, saló d'actes, piscina, calefacció i sala taller.

Nucli habitat més proper i distància: Biar , Villena (8 kms)

Assistència sanitària més propera: Biar

Transports: — tren: Alacant-València

— autobus: Alacant-Villena, València-Villena

Llocs d'interés: Ruta dels Castells

alberg “casa del clau”

Municipi: Albaida Comarca: La Vall d'Albaida Província: València
Inf. i reserves: Moviment Escolta de València. Tel 96-392 51 00

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 70

Preus: 350 pta persona/nit

Infraestructura de serveis: Saló d'actes, sala taller, banys, dutxes, cuina i zona d'acampada.

Nucli habitat més proper i distància: Albaida 5 kms

Assistència sanitària més propera: Albaida (més a prop hi ha un puesto de la Creu Roja)

Transports: — tren: València-Albaida
— autobus: València-Alcoi

Llocs d'interés: Ruta del Benicadell. Festes de Moros i Cristians. Mariola.

aula de natua “casa de la via”

Municipi: Tavernes Comarca: La Vall de la Valldigna Província: Val.
Inf. i reserves: Moviment Escolta de València. Tel 96-392 51 00

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 25

Preus: 350 pta persona/nit

Infraestructura de serveis: Sala d'estar, bany, cuina, dutxa, estufa i zona d'acampada.

Nucli habitat més proper i distància: Tavernes de Valldigna 3 kms

Assistència sanitària més propera: Tavernes de Valldigna

Transports: — tren: València-Tavernes de Valldigna

Llocs d'interés: Platja, dunes, Els Ullals

alberg “pla de l'alt”

Municipi: Sumacàrcer Comarca: Ribera Alta Província: València
Inf. i reserves: Moviment Escolta de València. Tel 96-392 51 00

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 20

Preus: 350 pta persona/nit

Infraestructura de serveis: Sala d'estar, piques, serveis, lliteres i zona d'acampada.

Nucli habitat més proper i distància: Sumacàrcer

Assistència sanitària més propera: Sumacàrcer

Transports: — autobus: València-Sumacàrcer
—en tren València-Xàtiva o Algemesí i des d'aquests fins a Sumacàrcer en bus

Llocs d'interés: El Caroig, Pantà de Tous, Canal de Navarrés, riu Xúquer

Ermita de sant miquel

Municipi: Vilafamés Comarca: Plana Alta Província: Castelló
Inf. i reserves: Moviment Escolta de València. Tel 96-392 51 00

Període d'utilització: tot l'any (actualment EN OBRES)

Places totals: 50

Preus: 350 pta persona/nit

Nucli habitat més proper i distància: Vilafamés

Assistència sanitària més propera: Castelló a 15 kms

Transports: — tren: Castelló-Vilafamés
— accés amb cotxe

la muntanyola

Municipi: Muntanyola Comarca: Osona Província: Barcelona
Inf. i reserves: ATAC*. Llíria, 7. 08010 Barcelona. Tel 93-412 05 18

Període d'utilització: estiu

Places totals: 6 tendes/30 places (20 mínim)

Preus: 125 pta. persona/nit

Infraestructura de serveis: font al mateix terreny i piscina a 5 minuts

Nucli habitat més proper i distància: Sta Eulàlia de Riuprimer (4) Vic (8 kms)

Assistència sanitària més propera: hospital a Vic (8 kms)

Transports: — tren: RENFE fins a Vic
— autobus: Vic-Sta Eulalia de R. (Bueno i TRAGSA)
— altres: Sta Eulàlia de R. al terreny 4 kms a peu.

Llocs d'interés i excursions: domina la Plana de Vic i es troba a prop del Moianés / hi ha un PR (sender de petit recorregut) aprop.

rectoria de la vola

Municipi: St. Pere de Torelló Comarca: Osona Província: Barcelona
Inf. i reserves: ATAC. Llíria, 7. 08010 Barcelona. Tel 93-412 05 18

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 6 tendes/30 places (20 mínim)

Preus: 125 pta. persona/nit

Infraestructura de serveis: antiga rectoria, aigua de pou, riu a 10 minuts.

Nucli habitat més proper i distància: St Oere de Torelló (15) Torelló (19)

Assistència sanitària més propera: Ambulatori de Torelló

Transports: — tren: RENFE fins a Torelló
— autobus: Torelló a St Pere de Torelló (Autocars Pous)

Llocs d'interés i excursions: gran nombre de possibles sortides per la zona de Puigsacalm i Bellunt i La Garrotxa.

Llombregueres de baix

Municipi: St. Pere de Torelló Comarca: Osona Província: Barcelona
Inf. i reserves: ATAC. Llúria, 7. 08010 Barcelona. Tel 93-412 05 18

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 6 tendes/30 places (20 mínim)

Preus: 125 pta. persona/nit

Infraestructura de serveis: borda habilitada amb cuina, però no de butà ni estris de cuina. Font al mateix terreny. Riu. Sanitaris.

Nucli habitat més proper i distància: St Oere de Torelló (15) Torelló (19)

Assistència sanitària més propera: Ambulatori de Torelló

Transports: — tren: RENFE fins a Torelló

— autobus: Torelló a St Pere de Torelló (Autocars Pous)

Llocs d'interés i excursions: gran nombre de possibles sortides per la zona de Puigsacalm i Bellunt i La Garrotxa.

sant joan de l'avellanet

Municipi: Bagà Comarca: Berguedà Província: Barcelona
Inf. i reserves: ATAC. Llúria, 7. 08010 Barcelona. Tel 93-412 05 18

Període d'utilització: estiu

Places totals: 120 places (75 mínim)

Preus: 475 pta. persona/nit

Infraestructura de serveis: 12 wc, 8 dutxes, 10 piques, aixopluc, font clorada, riu i piscina municipal.

Nucli habitat més proper i distància: Bagà a 2 kms

Assistència sanitària més propera: Bagà i Hospital a Berga

Transports: — autobus: ATSA Barcelona-Berga-Bagà

la plana

Municipi: Gósol Comarca: Berguedà Província: Barcelona
Inf. i reserves: ATAC. Llúria, 7. 08010 Barcelona. Tel 93-412 05 18

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 6 tendes/30 places (15 mínim)

Preus: 175 pta. persona/nit

Infraestructura de serveis: font, piscina municipal a Gósol

Nucli habitat més proper i distància: Gósol 5'5 kms

Assistència sanitària més propera: Gósol i Saldes (6'5 kms) Hospital a Berga

Transports: — tren: RENFE i FFCC fins a Manresa

— autobus: ATSA: Manresa-Guardiola de Berguedà
Barcelona-Manresa-Guardiola

— altres: llogar un autocar

Llocs d'interés i excursions: Pedraforca, Cadí, Serra d'Ensija

pont de mal pas-f. de la salamandra

Municipi: Saldes Comarca: Berguedà Província: Barcelona
Inf. i reserves: ATAC. Llúria, 7. 08010 Barcelona. Tel 93-412 05 18

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 6 tendes/30 places (15 mínim)

Preus: 175 pta. persona/nit

Infraestructura de serveis: font, piscina municipal a Gósol

Nucli habitat més proper i distància: Gósol 5'5 kms

Assistència sanitària més propera: Gósol i Saldes (6'5 kms) Hospital a Berga

Transports: — tren: RENFE i FFCC fins a Manresa
— autobus: ATSA: Manresa-Guardiola de Berguedà
Barcelona-Manresa-Guardiola
— altres: llogar un autocar

Llocs d'interés i excursions: Pedraforca, Cadí, Serra d'Ensija

feners

Municipi: Saldes Comarca: Berguedà Província: Barcelona
Inf. i reserves: ATAC. Llúria, 7. 08010 Barcelona. Tel 93-412 05 18

Període d'utilització: estiu

Places totals: mínim, 20; màxim 75. Diversos terrenys.

Preus: 230 pta. persona/nit

Infraestructura de serveis: font a 200 mts, piscina municipal a Gósol

Nucli habitat més proper i distància: Gósol 5'5 kms

Assistència sanitària més propera: Gósol i Saldes (6'5 kms) Hospital a Berga

Transports: — tren: RENFE i FFCC fins a Manresa
— autobus: ATSA: Manresa-Guardiola de Berguedà
Barcelona-Manresa-Guardiola
— altres: llogar un autocar

Llocs d'interés i excursions: Pedraforca, Cadí, Serra d'Ensija

can girona

Municipi: Sta Maria de Martorelles Comarca: Vallès Oriental Prov: B
Inf. i reserves: ATAC. Llúria, 7. 08010 Barcelona. Tel 93-412 05 18

Període d'utilització: tot l'any

Places totals: 6 tendes/30 places. Possibilitat de 250 pl. previa confirmació.

Preus: 230 pta. persona/nit

Infraestructura de serveis: WC, dutxes, piques, aixopluc, xarxa municipal d'aigua, piscina a Martorelles. Lloguer de tendes/pabellons, estris de cuina, fogons, cuina, etc. i opció a pensió alimentícia.

Nucli habitat més proper i distància: Martorelles (2 kms) Mollet (5 kms)

Assistència sanitària més propera: Ambulatori a Mollet

Transports: — tren: RENFE fins a Mollet
— autobus: Línia regular fins a Mollet i Mollet-Martorelles

Llocs d'interés i excursions: Serra de Marina. Planta depuradora i de reciclatge de vidre. Possibilitat de contractar tallers a la granja-escola Can Girona.

JUQUEM A TRENAR FRONTERES

Gran Joc de l'Ullastre Esbrancat

“Fronteres: venim del nord, del sud, de terra endins, de mar enllà... és un joc per treballar l'opció país i descobrir que tot està per fer i tot és possible!”

Fitxa:

Participants: 200 caps

Durada: 2 hores llargues.

Lloc: “Sa Torrentera” (Sencelles, Mallorca).

Autors: Ester Batlló i Cesc Poch. (Amb la col·laboració de tots els caparrots de l'Ullastre, i els caps participants a l'Ullastre de l'AE Pau Casals i l'AE Mossèn Homs de Terrassa).

Objectiu del joc: El joc consisteix, com bé diu el seu nom, a trencar fronteres per arribar a fer un futur millor. Això no és fàcil -encara que sigui un joc- i el camí és llarg: cal resoldre problemes d'intervenció, com a escoltes, en el nostre entorn, un coneixement mutu -les nostres muntanyes, la nostra cultura...-, arrelar ben endins (com els ullastres) i passar aventures conjuntament, evitant no caure en el perillós “País del Tantsemenfotisme”.

ELEMENTS DEL JOC

1. Terreny de joc: Aquest està dividit en quatre espais:

- Trencar Fronteres. Inici del joc.
- Camp de proves.
- País del Tantsemenfotisme.
- Un Futur Millor. Final del joc.

2. Equips: Els participants estan dividits en quatre equips. Cada equip alhora és format per cinc grups. Cada grup és de deu persones. Els quatre equips són:

- Venim del nord
- Venim del sud
- De terra endins
- De mar enllà

Els grups tenen el nom d'una població dels Països Catalans. De la Catalunya Nord els del “venim del nord”, del País Valencià el de l'equip “venim del sud”, del Principat els “de terra endins” i de les Illes els “de mar enllà”.

3. Les fronteres. Les fronteres estan formades per caixes de cartró (les de l'Ullastre feien 110 x 50 x 30 cms). N'hi ha una per cada grup, i en total cinc per cada equip. A cada caixa hi ha enganxat per una cara un “problema d'intervenció” i per l'altra unes lletres gegants. (Unint i enganxant verticalment, com una columna, les cinc caixes de cada equip, les lletres gegants formen, de dalt a baix, el nom de cada equip; però això s'ha de descobrir al final del joc).

4. Els problemes d'intervenció. Els problemes d'intervenció en l'entorn, problemes reals que podem viure els agrupaments, tenen dues parts. El problema, escrit, per una banda, en un DIN A-3 i enganxat a una caixa-frontera, i també en el “carnet de joc”. I una resposta a aquest problema escrit dins un sobre. Cada grup té el seu problema d'intervenció -en una caixa i en el carnet de joc- i un sobre amb una resposta que correspon a un altre grup. (Ja us podeu imaginar quin és l'objectiu del joc). Us donem uns quants exemples dels 20 problemes d'intervenció necessaris:

<u>Problema</u>	<u>Resposta</u>
Ermita en runes	Campament de restauració
Construcció d'una autopista	L'agrupament dona suport a una campanya
Comunitat magrebina al barri	Organitzem una festa intercultural
Riera bruta	Gran joc de la neteja
(fins a 20 problemes)	(fins a 20 respostes)

5. El País del Tantsemenfotisme. Tot el camp de proves està ple d'“agents contaminadors del tantsemenfotisme”. Aquests agents poden fer anar els grups al País del Tantsemenfotisme per dos motius:

1. Si atrapen algun grup no seguint adequadament les normes del joc.

2. Parant un grup i si fent-li una “pregunta tantsemenfotista” aquesta és contestada incorrectament..

— Les preguntes tantsemenfotistes (en vam fer 20 de diferents) són preguntes que s'havien de contestar com si “passés de tot” hi duen tres respostes una de les quals és la correcta.

Exemple:

Pregunta:

Anant d'excursió trobeu un ocell ferit atrapat en una tanca.

Respostes

a) L'allibareu i el porteu en un centre de recuperació.

b) No hi ha res a fer: matem-lo perquè no pateixi.

c) Correcte. L'hi tireu branques per si es pot deixar anar i si el toquem i es mor l'hi feu un enterrament com Déu mana.

— Del País del Tantsemenfotisme, se'n surt després d'haver encistellat la pilota a la cistella de “passar-se la pilota” que és el que fa el que se n'hi enfota tot. (A l'Ullastre teniem dues cistelles i dues pilotes per accelerar el joc).

6. Les Proves: En el Camp de Proves hi trobem proves de 3 tipus diferents relacionades amb tres àmbits per treballar l'opció país, i que siguessin referents de les diverses parts dels Països Catalans :

Proves de poesia. Puzzles-murals (fotocopiats a tamany A-1 i enganxat sobre cartolina) de cinc poemes emblemàtics de temàtica país de cinc poetes d'arreu dels Països Catalans.

de V. Andrés Estellès (País Valencià)

“Cantata inicial del País Valencià”

de M. Costa i Llobera (Mallorca)

“El pi de Formentor”

de Pere Quart (Principat)

“Poble meu”

de J. Sebastià Pons
(Catalunya Nord)
"Conflent"
de B. Roselló Porcel
(Mallorca)
"A Mallorca durant la
Guerra Civil"

Proves de muntanyes. Aquestes enen les proves físiques i d'acció per fer el joc encara més mogut i alhora familiaritzar-nos amb les muntanyes més importants dels Països Catalans :

Canigó (Catalunya nord)
Pont penjat
Pica d'estats (Principat)
Fila de bombes
Serra de Mariola (País Valencià)
Cuca giratòria
Penyagolosa (País Valencià)
Pista americana
Puigmajor (Mallorca)
Carreres de quàdrigues.

Proves d'arrelament. Proves de cultura popular. En cada una s'ha de realitzar, cantar si cal, i ballar (amb música de gralles, veu, o guitarres), una dansa o manifestació cultural pròpia; els escoltes ens volem arrelats:

Falcons, construccions humanes heterodoxes, (Principat)
Moros i cristians (País Valencià)
Ball de nans de Terrassa (Principat)
Jota mallorquina (Mallorca)
Bastoners (Principat)

7. **Preguntes culturals.** A més per donar al joc encara més contingut de país, per superar cada una de les proves que acabem d'esmentar s'havia de contestar correctament una pregunta cultural sobre qualsevol àmbit (cultural, geogràfic, històric, lingüístic...) d'arreu dels Països Catalans. (Cal tenir en compte que en cada grup hi havia participants de Mallorca, València i Catalunya. Les preguntes les vam treure del joc "El Savi" editat pel Punt Diari de Girona).

8. **El carnet de joc.** A l'espai Trencar Fronteres a cada grup se li dóna el carnet de joc, fotocopiats sobre una cartolina de color, on hi consta:

-El problema d'intervenció que correspon al grup.

-El sobre amb la resposta a un problema d'intervenció que correspon a un altre grup.

-El mapa del terreny de joc amb l'ordre

Preparació prèvia

- Les fronteres (les caixes, les lletres...)
- El carnet de joc.
- Els puzzles-murals
- Els problemes i respostes d'intervenció.
- Les preguntes transemenfotistes.
- Les preguntes culturals.
- La pancarta del "gran boom".
- Els rètols de les proves.
- Les pancartes dels espais (Futur millor, País del Tant...).
- Els díptics explicatius del joc.
- Saber jotes mallorquines, moros i cristians...

de les proves.

-La 1a prova que ha de fer el grup.

-El quadre de les proves superades, per enganxar-hi els gomets de control.

Aquest "carnet de joc" també serveix per identificar el nom del grup, i a quin equip pertany.

COMENÇAR A JUGAR

1. **Desenvolupament del joc.** Podem dividir el desenvolupament del joc, per tal de que s'entengui i es pugui seguir perfectament, en l'inici i el final i dues parts intermitges, per acabar amb un "gran boom" final, que expliquem al final.

-Inici: a l'espai "Trencar Fronteres" fem l'explicació final del joc (abans ja

haviem

Material

- 20 caixes de cartó.
- Gomets vermells.
- Gomets verds.
- Etiquetes adhesives.
- 16 bastons.
- 2 pilotes gegants.
- 2 anelles filferro.
- 20 sobres.
- Cola
- Cinta adhesiva
- Llistons
- Cordill
- Piquetes
- Equip de so.
- Roba vermella.
- Corda esquelada.
- Monos controladors, agents tant...

repartit un tríptic explicatiu). Cada grup identifica la seva part de la frontera, una caixa de cartró amb el seu problema d'intervenció, s'enganxa una enganxina amb el nom del seu grup i a l'equip que pertany, i ja ens podem posar a jugar.

-Primera part: Els grups comencen per la prova que se'ls hi indica en el carnet de joc. Mentre va fent les diverses proves s'han de comunicar, al creuar-se, amb la resta de grups per tal de trobar la resposta al seu problema d'intervenció i donar la resposta que porten en un sobre al grup que l'hi correspongui.

-Segona part: Un cop han trobat la resposta al seu problema, han de tornar a l'espai Trencar Fronteres, agafar la capsula de cartró que els correspon i anar cap a l'espai Un Futur Millor, tot això sense saltar-se cap prova, evidentment.

-Final: Cada grup que arriba a l'espai "Un Futur Millor", ja porta la caixa de cartró, un tros de frontera, amb el problema d'intervenció i en sap la resposta. Ara es tracta d'enganxar la resposta a sota del problema i amb la resta dels grups del seu equip montar una torra vertical amb les 5 caixes de cartró (amb llistons, cel·lo gruixut transparent, i cordill i piquetes) formant el nom de l'equip, en l'ordre adequat. Després és fa un "gran boom" com a final del joc.

2. El "gran boom". És un final molt visual i escènic i es basa en la participació i es per acabar el joc com una gran festa un xic "catàrsica":

A l'escenari, davant del públic, hi instalem els cinc murals amb els poemes en un costat; aleshores quan les quatre torres estan muntades, i és lleigix "venim del nord / venim del sud / de terra endins / de mar enllà" es desplega una pancarta gegant (la de l'Ullastre feia 5 x 4 m) que diu: "Tot està per fer i tot és possible" (aquest era el lema de l'Ullastre i la pancarta hi va restar tota la trobada) i amb música de l'Elèctrica Dharma al volum adequat, del fons despleguem quatre tires de roba vermella amb les quals els participants en fan quatre cuques tot convidant a jugar-hi saltant i ballant. I qui ho vulgui entendre que ho entengui.

3. **Com moure's pel terreny de joc.** Tothom es pot moure lliurement seguint unes normes per al bon funcionament:

Personal

- 15 controladors proves.
- 6 agents tantsemenfotistes.
- 2 controladors País del Tantsemenfotisme.
- 2 coordinadors joc (1 mòvil, 1 fixe)
- 3 persones preparant “el gran boom”
- Total: 28 persones en l'organització.

-Els grups han de seguir l'ordre de les proves, indicat en el mateix terreny de joc amb una cartolina (amb el nom de la prova, una lletra - M de muntanya, P de poesia i A d'arrelament- i un número: M1, M2...) i en un planell esquemàtic en el “carnet de joc”.

- Sempre s'ha d'anar a una de les proves del costat. Els controls del “carnet de joc” serveixen per saber de quina prova es procedeix.

-Prova superada: Si es realitza la prova i es contesta correctament la pregunta cultural, la persona del control enganxarà un gomet de color verd al Carnet de Joc, amb la identificació de la prova (M1, M2...) i el grup pot continuar jugant.

-Prova no superada: quan no es realitza la prova i no es contesta correctament la pregunta, s'enganxarà un gomet de color vermell al “carnet de joc” identificant la prova i el grup haurà d'anar al País del Tantsemenfotisme.

-Al Tantsemenfotisme, un cop encistellada la pilota, un agent contaminador del País del Tantsemenfotisme, els enganxarà un gomet verd per indicar prova superada i podran continuar jugant normalment a partir de la prova que s'ha parat de jugar.

-Les proves Muntanya són alliberatòries, un cop ja s'ha fet, es pot passar per ella sense repetir-la, però contestant la pregunta cultural.

-Les proves de Poesia sempre s'han de realitzar, col·locar una peça del puzzle i contestar la pregunta cultural.

-Les proves d'arrelament no es poden repetir ni passar de llarg, per tant s'ha de tenir en compte de deixar-ne una pel final del joc i assegurar-se que podran arribar a Un Futur

Millor.

-Cada grup ha de superar, com a mínim, 3 proves de cada tipus (poesia, muntanya i arrelament) abans d'arribar a “Un Futur Millor”.

Notes finals

-El joc “Tencar fronteres” és un joc cooperatiu, ningú guanya i ningú perd, i es necessita la cooperació de tots els grups per poder arribar a “un futur millor”.

-Tot realitzant els joc vam descobrir que els “agents del tantsemenfotisme” eren els reguladors del ritme del joc, realitzant més o menys pressió pel terreny de joc, o perseguint més o menys a un grup segons anés molt avançat o no.

-Pel pressupost d'un joc d'aquestes característiques es requereix buscar-se molt la vida. No cal tirar la casa per la finestra sinó moures molt i posar-hi imaginació. Finalment ens va costar molt poc econòmicament i molt d'esforç i treball. Però valia la pena.

-Nosaltres vam identificar els controladors de les proves i els agents tantsemenfotistes amb uns monos que ens va deixar un equip de bàsquet de Vic, (per citar un exemple de buscar-se la vida).

-Per les poesies ens va assessorar en Jaume Aulet, catedràtic de literatura catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona i pare del cau. Ens van quedar molts poemes al tinter, però es recomenava remenar-ho.

-Per les proves cultura popular vam realitzar les que podíem segons els nostres coneixements. Hem de fer un esforç, a través de publicacions, en trobades, en monogràfics per aprendre'n més uns i altres. És un repte pendent.

-El joc també és pot simplificar treient-hi grups i proves i fent més senzill el “gran boom” final. Així mateix nosaltres el vam fer de nit, però hagués sigut millor fer-lo de dia.

-És un joc preparat per una trobada de caps, però els elements que s'hi treballen de l'opció país són adaptables als que es poden treballar a les vostres unitats.

-Esperem que aquest joc us esperoni a treballar l'opció país amb continguts i que us pugui donar moltes idees per a altres activitats amb els vostres nois i noies. Que hi hagi molta sort.

Experiència FORCA: una visió mallorquina

Sovint, una de les preocupacions dels caps d'agrupament és la formació dels caps d'unitat, ja que aquests són els qui duen a terme l'educació dels infants, però poques vegades ens aturam a reflexionar sobre la necessitat de formació dels membres de l'agrupament que en són responsables directes del seu bon funcionament.

A Mallorca comptàvem amb algunes experiències de formació a aquest nivell, però, gairebé, estan arrelades al passat. Així fou com ens decidírem a participar a la FORCA, que ens ofería, en principi, formació a partir de l'intercanvi d'idees entre realitats i maneres de fer diferents.

N'hi ha que digué que l'objectiu de la FORCA no s'havia deixat prou clar als participants, així alguns hi cercaren respostes, hi cercaren la possibilitat de crear un projecte comú. Nosaltres no hi cercàvem fórmules màgiques, tan sols la possibilitat d'establir intercanvi d'idees dels diferents aspectes tractats, per així després adaptar-ho a les nostres realitats concretes; creïm que els projectes han de néixer d'un anàlisi de necessitats reals de l'entorn que ens envolta. De fet, fruit d'aquesta FORCA i el treball posterior a agrupaments, neix a l'equip pedagògic del M.E.iG.M. una formació específica en caps d'agrupament, promoguda, principalment, pels “forcaires” mallorquins.

I ja per acabar, dir-vos a modo de reflexió, que allò més important de la FORCA és la seva funció, aixecar la palla perquè es pugui destriar el blat.

